

Kersenboekje

Colofon

© emjee | uitgevers, Varik, mei 2016

ISBN/EAN: 978-94-90329-22-8
NUR: 530

Teksten: Marie-Jan Ousen
Beeldredactie: Marie-Jan Ousen
Foto's, gemaakt voor dit boek: Shannon Zwart, Varik
Vormgeving en realisatie: emjee | grafische vormgeving, Varik
Productie: Platform P, Utrecht

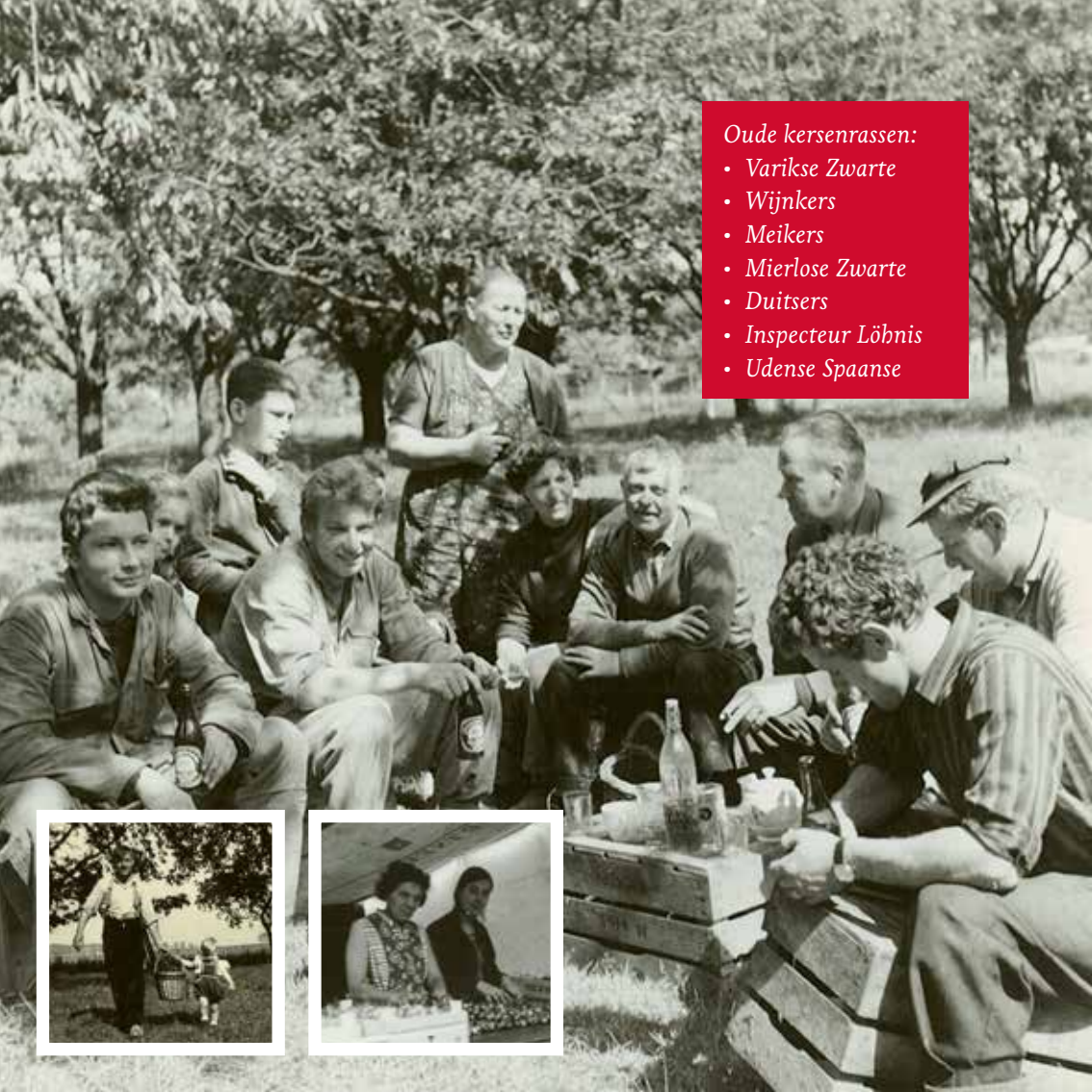
Papier: Condat Mat Perigord, 135 grams
Letter: Livory

Mocht u aanvullende informatie hebben met betrekking tot deze uitgave verzoek ik u contact op te nemen met de uitgever.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	vii	Kersenweetjes	36
Haiku, <i>Buson</i>	1	Kersenpap	37
Geschiedenis van de kers	2	Nostalgie en de kers	39
Kersenbloesem in Japan	6	Kersenweetjes	40
De heilige kersenboom	7	De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	41
Dromen van kersen	9	Kersenfestival in Cothen	42
De kersen in bloei	11	Spreekwoorden en gezegden	45
Kersen het hele jaar rond	12	Kersenweetjes	46
Kersenweetjes	14	De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	47
De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	15	Kersenhout	48
De kers en gezondheid	16	Allereerste kersenveiling	50
Kers en taal	19	Andere kersen	52
Krieckemoes	20	Kersenweetjes	54
Kersendorp Mierlo	22	De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	55
Kersen terug in Mierlo	23	Kersen kopen, eten en bewaren	56
Kirzestreif	24	Kersenweetjes	58
De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	25	Cerise, kirsch, krieklambiek	
Het kersenmuseum	26	en bigarreaux	59
Kersen en geloof	28	Japanse kersenweetjes	61
De Kersentuin	31	Japanse kersenweetjes	63
Kersenweetjes	32	Haiku, <i>Joyce Bloem</i>	65
De heilige kersenboom (<i>vervolg</i>)	33	Bronnen & fotoverantwoording	66
Kersen in de Betuwe	34	Met dank aan...	69
Kersenfeesten	35		

Oude kersenrassen:

- Varikse Zwarte
- Wijnkers
- Meikers
- Mierlose Zwarte
- Duitsers
- Inspecteur Löhnis
- Udense Spaanse

De Betuwe

Vroeger stond vooral de Betuwe vol met kersenbomen. In de Betuwse grond gedijden deze goed. Ze groeiden op van zaadje (pit) tot grote boom en stonden kriskras door elkaar in een boomgaardweide. Pas na de Tweede Wereldoorlog werden de bomen in tijen (rijen) geplant.

Het duurde ongeveer 7 jaar voordat een kersenboom voldoende kersen droeg en het loonde om de kersen te oogsten. Er zijn oude rassen die tot 80 jaar kersen dragen, echter de meeste rassen dragen ongeveer 40 jaar kersen, daarna neemt de hoeveelheid kersen af. Van de nieuwe rassen zijn deze gegevens nog niet bekend. Een kersenboom kan wel tot 200 jaar oud worden maar meestal wordt de boom ver voor die tijd gerooid. Een hoogstam kersenboom kan meer dan 15 meter hoog worden.

Na de Tweede Wereldoorlog is de productie sterk afgenomen. De oogstwerkzaamheden en de bescherming tegen vogels werden zo arbeidsintensief dat de inkomsten niet meer opwogen tegen de opbrengst van de kersen die geoogst werden.

Sinds de jaren '90 is de kersenteelt weer in opkomst. Mede door de opkomst van nieuwe sterkere rassen, maar ook omdat de groei van de bomen beter in toom gehouden kan worden. Hierdoor is het oogsten minder arbeidsintensief. Het is eenvoudiger om vogelwerende netten aan te brengen over de lagere bomen. Tegenwoordig worden ook hele overkappingen aangebracht tegen de regen.

In Buurmalsen en Tricht zijn zelfplukboomgaarden.

In Tiel wordt elk jaar een fietstocht langs kersenboomgaarden georganiseerd voor zowel sportieve als recreatieve fietsers. Er kan gekozen worden uit 3 afstanden: 35, 70 en 110 kilometer. Alle routes worden duidelijk aangegeven. Bij de laatste controle zijn er voor alle deelnemers gratis kersen. Kijk hiervoor op www.batauwers.nl

KERSEN IN DE BETUWE

Als de kersentijd begint in de Betuwe worden er overal gezellige kersenstalletjes ingericht. Nergens in Nederland vind je tijdens de kersentijd zoveel verkoopplekken van kersen. Dit geeft een gemoedelijke, gezellige sfeer. Bij de meeste verkooppunten kun je even lekker uitrusten op een diversiteit van stoelen en bankjes die in de boomgaarden worden neergezet.

Op een aantal plaatsen zijn de kersenstalletjes veranderd in gezellige blokhutten waar niet alleen kersen worden verkocht maar ook veel andere streekproducten gekocht kunnen worden. Voor verschillende verkooppunten van Betuwse kersen kunt u kijken op www.betuwsekerseninfo.nl

KERSENFEESTEN

De kers lijkt weer helemaal terug in de Betuwe. De belangstelling voor de kers neemt ieder jaar toe en lijkt niet meer te stuiten. Met die groeiende belangstelling komen ook de kersenfeesten van weleer terug.

In de Betuwe worden nog kersenfeesten gevierd in Gendt en Driel. Vanaf 2016 zal er een nieuw kersenfeest bijkomen. In het laatste weekend van juli zal er jaarlijks een kersenfestijn zijn bij kersenboomgaard d'n Kerkenwaerd in Wadenoyen. De boomgaard wordt omgetoverd tot gezellig feestterrein. Een kersenkoningin zal gekozen worden en er kan volop genoten worden van de kersen. Tijdens het festival zal een kersenmarkt worden gehouden. Hier vindt u een diversiteit aan producten.

Jaarlijks wordt er een bloesemsteptocht verreden. Kijk hiervoor op www.steppenindebetuwe.nl

Kerspog is een jaarlijks gratis festival dat wordt gehouden op Hemelvaartsdag in Beusichem. Er zijn twee podia en alle bands die optreden spelen 1 uur.

De combinatie van kersen en chocolade is klassiek en je kunt er eindeloos op variëren. Van in chocolade gedoopte kersen tot Schwarzwald Kirschtorte.

Kersenvlekken

Directe behandelmethode

Haal eerst de resten van het vruchtvlees weg. Daarna de vlek behandelen met een lauwwarm neutraal sopje en nadeppen met ammonia.

Behandeling achteraf

Het textiel met de vlek een nacht in een bak met karnemelk laten weken. Daarna spoelen en wassen volgens wasvoorschrift.

De beste manier om de vlek uit tere weefsels te verwijderen is deze te behandelen met zuiver alcohol. Daarna wel goed uitspoelen.

Breng het kledingstuk naar de stomerij.

Nederland exporteert wereldwijd rond de 24 miljoen euro aan kersen.

Bij het gemeentehuis van Mierlo staat een beeld ter ere van de kersenplukkers.

Het Utrechts Landschap organiseert eind juni vaarten naar een kersenboomgaard. Voor boekingen kijk op: www.utrechtslandschap.nl

CERISE, KIRSCH, KRIEKLAMBIEK EN BIGARREAUX

Cerise (*Frans voor kers/kriek*) is een koolzuurhoudende frisdrank met de smaak van kersen.

Cerise is ook de aanduiding van een smaak in verschillende producten: ijs, milkshake, likeur.

Kirsch is een alcoholische drank die bereid wordt door gegist kersensap te destilleren. Kirsch wordt niet vaak puur gedronken, omdat het een hoog percentage alcohol bevat, namelijk 45 procent.

Kirsch wordt in cocktails gebruikt en vaak ook in kaasfondue. Verder is kirsch een goede smaakmaker in taart en gebak, evenals in salades van vers fruit.

Krieklambiek of kortweg kriek is een Belgische biersoort van spontane gisting met zure kersen. Kriek wordt bereid door zure kersen toe te voegen aan de houten vaten waarin de lambiek wordt gegist. De lambiek heeft dan al 3 tot 18 maanden gerijpt. Gemiddeld voegt men tweehonderd gram morellen per liter bier toe. Traditioneel is krieklambiek een zomerbier, dat men drinkt uit een bolglas. Het alcoholvolume ligt rond de vijf procent en de temperatuur moet 5 à 6°C bedragen.

Bigarreaux worden ook wel Franse vruchtjes genoemd. Een bigarreau is een gekonfijte kers. De kersen worden vaak bijgekleurd, zodat ze helderrood, -geel en -groen zijn. Bigarreaux worden gebruikt in gebak of als garnering.